

„Edinost“

Iz naja enkrat na dan, razen nedelj in p-iznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kron;

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Posilana, osmrtnice in javne zahvale domači oglašit. se računajo po pogodu

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglašje sprejema upravništvo. Naročnino in oglašje je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v alic Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v alic Molin piccolo št. 3, 11. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Šovinizmu žrtvujejo — vse!

Te dni je napisal naš zagrebški dopisnik — govore o vprašanju bosanskih železnic, oziroma o tozadevnem dogovoru med obema vladama — nastopne, žal, le preresnične besede:

»Avstrijska vlada je bila — po svoji stari navadi — slabotna, dočim madjarska vlada žrtvuje svojemu šovinizmu napredek jedne cele pokrajine ter interese vse monarhije«.

Te besede so nam prišle v spomin, ko smo vzeli pero v roko, da napišemo nekoliko glos o prvi seji deželnega zbora tržaškega v sedanjem zasedanju. Nadomestite le v gornjem citatu besedi »madjarska vlada« z besedama »laška oligarhija«, pa imate z jedno potezo označeno početje v Primorju gospodovalne laške gospode.

V prvi seji deželnega zbora tržaškega smo dobili eklatanten dokaz za to. V poročilu deželnega odbora oziroma v utemeljevanju, zakaj se vladni načrt zakona za uredbo zemljiške knjige ni predložil deželnemu zboru v razpravo, imamo žalosten ali dragocen dokument, kako tržaška oligarhija svojemu laškemu šovinizmu žrtvuje javni interes, interes jedne cele pokrajine.

Vlada je že v letu 1895. predložila deželnemu zboru načrt zakona za uredbo zemljiške knjige. Da je ta uredba pereče vprašanje v eminentnem zmislu te besede, to priznavajo vsi. To je priznala tudi večina deželnega zbora tržaškega s tem, da je rečeni načrt zakona vzela in ga sprejela, ali s spremembo — § 3 —, s katerim je — svojemu laškemu šovinizmu žrtvovala vso stvar.

V § 3. so namreč vsprejeli določilo, da je vsaki uknjižbi v jeziku, ki ni laški, pridejati **jednako** veljaven prevod v laškem jeziku. Žrtvovala je svojemu laškemu šovinizmu, smo rekli, kajti ne dvomimo, da so gospoda sami dobro vedeli, da vlada tako spreminjenega zakona absolutno ne more predložiti v cesarsko potrjenje. In res ga ni predložila. Prosimo vendar! Po določilu v § 3. rečenega zakonskega načrta, sprejetega od deželnega zbora tržaškega, bi bilo laškemu jeziku odmerjeno posebno privilegovano stališče in

bi bilo izrečeno, da je tu le laški jezik deželni jezik. Kaj takega vendar ni mogla vlada — pa naj je še tako naklonjena Italijanom in še tako navdušena za njih nadvladje — predložiti v cesarsko potrjenje. Saj bi prišla v navskrižje sama s seboj, oziroma s pravoreki vseh instancij, izdanimi opetovano: da je slovenski jezik deželni jezik v Trstu! Čim pa je vlada sama priznala, da je slovenščina deželni jezik, poleg italijanskega, in da ima torej iste pravice z italijanskim jezikom, kako bi mogla dopustiti ali celo priporočati, da se uzakoni nadvladje italijanščine in podrejenost slovenščine?! Ali to bi morda še ne ženiralo toliko naše vlade — saj je znano, da doslednost ni ravno najmočnejša stran avstrijskih vlad — ali tako daleč si vendar vlada ne more upati, da bi corram publico kršila državne osnovne zakone in da bi dopuščala, da bi se tak atentat na jedno prvih določil državnih ustave vršil potom — zakona, da bi axistiralu jednemu zakonodavnemu zastopu, ko krši zakon.

Deželni odbor čuti sam prav dobro, kako šibka in nevzdržna je pozicija, ki jo je zavzel v tem vprašanju. Zato se je postavil na stališče vseh objestnih pravdarjev: ker vedo, da nimajo prav, pa taje! Deželni odbor se trudi namreč, da bi dokazal, da § 3 ni v nasprotju s § XIX. državnih temeljnih zakonov. Ali sega še dalje po znanem receptu: reci mu, da ti ne poreče! Deželni odbor trdi namreč, da stališče vlade ne odgovarja veljavnim zakonom in da toliko časa ne pride z zakonom za uredbo zemljiške knjige, dokler vlada ne odneha od zahtev, ki ne odgovarja namenu zemljiške knjige in potrebam prebivalstva. Tu je povedano torej, da bodo gospoda tirali svojo fakično politiko proti zakonu in ustavi države in proti vitalnemu interesu javnosti, dokler jim vlada ne dovoli, da bodo — v svojem šovinizmu — z zakonom ubijali — zakon!

(Zvršetek pride.)

Politični pregled.

V TRSTU, dne 20. decembra 1900.

Iz deželnih zbora. V deželnem zboru tirolskem so izročili vladno predlogo o dokladi na žganjarino proračunskemu

Otrok nista imela, a on jih tudi ni pogrešal. Bolj komodno je živel brez njih. Bil je srečen in zadovoljen s svojo ženitvijo; kako da misli ona, o tem ni vpraševal. Bila je videti vesela, slovela je za skrbno vzorno gospodinjo, a o svojih tajnih čuvstvih ni govorila proti nikomur.

Pri zajutruku sta sedela v mali svetli, trezni obednici. Čokolada je dehtela po sobi in solnce je radovedno sijalo skozi visoka okna.

Nemo sta sedela pri mizi. On je prebiral časnik, ona pa je mehanično pobirala drobtine po miznem prtu.

Postarala sta se. Bila sta sicer še oba v polni posesti svoje moči, a poznalo se je vendar, da nista več mlada. Njegova postava se je odebelila in polna lica so kazala ono nasičeno zadovoljnost in oni komodni mir zdrelejše dobe. Ona je bila še vedno vitka, živahnega kretanja, a njeni gosti polni lasje so se svetili v srebrnem svitu. Tu ali tam se je mešal še kak črn las v kito, a vendar je bilo mnogo več sivih nitij, nego črnih. Lice jej je bilo resno in mirno. Videlo se je, da ne ljubi, da bi jej kedo čital z obraza to, kar se godi v njeni notranjosti.

On je prečital časopis, zložil ga in pogledal preko mize njej v obraz. Potegnil je s tolsto roko preko čela in pričel:

— Nečesa bi želel. —

odseku. Italijani so glasovali proti temu ter so predlagali odložitve predloge. Ta predlog je večina odklonila.

Deželni zbor tržaški. Dne 18. t. m. ob 7. uri in en četrt je deželni glavar dr. Sandrinelli otvoril drugo javno sejo deželnega zbora. Navzočih je bilo 35 poslancev. Vlado je zastopal namestništveni svetnik plem. Jettmar.

Prečitali in odobrili so zapisnik prve seje. Posl. Müller je interpeliral, da-li je res, da njegov predlog glede ustanovitve začasnega mestnega šolskega sveta pride v razpravo še le v prihodnjem zasedanju deželnega zbora ter izrazil željo, da se v svrhu razpravljanja o njegovem predlogu skliče, če treba, posebna seja.

Dr. Marcus je ostro napadal Riharda Camberja, urednika »Avantija«. Rekel je, da nekaj časa sem gleda Trst prizore, ki kompromitirajo glas istega kakor omikanega in mirnega mesta. Tega abnormalnega stanja pa ne provzročajo meščani, ki ljubijo svojo domovino, ampak izvestni individui, katerim nudi mesto prijazno gostoljubnost, ki pa to gostoljubnost plačujejo z izzivanjem, žalečim pošteno meščanstvo. Z odvratnim cinizmom, z drznostjo brez primere da ti ljudje na oltarju laži in zlobnih insinuiacij žrtvujejo dobri glas in značaj poštenih meščanov. Vsem je znano, o kom hoče govoriti. (Prizrejanje.)

Potem so sledili izrazi, kakor reptil, ki brizga svoj strup dan za dnevom na poštene meščane, Catalina itd. Pod zaščitjem c. kr. policije — je rekel govornik — ki je o zadnji njegovi pravdi krstila Camberja s sladkim imenom »čistilca strank«, je Camber, nadut vsled tolike hvale, postal še ljutejši ter hujska celo svoje nespametne pristaše, da bi intervenirali na nekem shodu nacionalne stranke, ne brigaje se za usodne posledice, ki bi utegnile nastati vsled tega, hujska jih k sovražnim demonstracijam in, če treba, tudi h konfliktom, ki bi bili nekaj več nego demonstracija (Bene!)

Policija je obveščena o vsem, in vendar dopušča vse to. Ta urad (policija), kateremu je vse, kar počneja Camber, čistilno delovanje, delo, navdahnjeno po vzvišenih čutih poštenosti in npravnosti, je javil svoje delovanje s tem, da je **zabranil izraz sožalja**

Njegov glas se je glasil ravno tako, kakor bi dejal: »to hočem«.

Ona je povzdignila glavo in je vprašajoče uprla nanj svoje oči. Skoro malo nestrpno je nadaljeval:

— Saj ti je znano, čez štirinajst dni bo obletnica najine poroke. Čul sem od strani, da kolegi osnujejo veliko veselico, katere se vdeleži vsa inteligenca našega mesta in da mi dijaki prirede serenado. —

— No, in . . . ?

— Umevno je, da se moram revanširati. Na večer mislim povabiti vse k meni. V sobah bi jih sicer ne mogel pogostiti, ali na vrtu bi se prav lahko dala prirediti mala fina zabava. Jaz se ne morem pečati s tem, pripravim in uredi ti, kakor se ti zdi dobro in potrebno. —

— Jaz? —

Da, ti! od mene vendar ne boš zahte-

ob odru junaka in s tem, da je dal pokriti z debelim zagrinjalom dragocene kolajne z bojišč možu, ki se je boril za domovino in zatirance (dolgotrajno odobravanje.) Govornik je menenja, da govori vsem iz srca, če zaznamuje z žigom obrekovalca človeka, ki je bil že obsojen na sodišču, in če izreče grajo nečastnemu sporazumljenju policije s takim človekom (odobravanje) in če končno kritizira naredbe policije v svrhu, da bi zatrla poslednjo vročo željo umirajočega (dolgotrajno odobravanje.)

Na to je dejal posl. Spadoni: Častiti poslanci so že izvedeli iz dnevnikov in sedaj iz ust dra. Markusa, kako čuden mrtvaški ples se je priredilo ob odru kapitana Pagana samo radi tega, ker je bila na odru zgodovinska rudeča srajca. Policija ni mogla ustaviti svojega italijanožrstva niti pred veličanstvom smrti (odobravanje.) Znanе so zapreke, ki se jih je delalo vsakomur, ki je hotel izraziti poslednjo čast umrlemu vojaku: zaplenjenje trakov na venicah, prepoved, da bi se razstavilo kolajne, ki so se hile svetile na prsih junškega borileca pri Bezzecchi, Mentani in Domokosu (dolgotrajno odobravanje.) Znan je ponesrečeni poskus, da bi se onečistilo mrtvo truplo s tem, da bi se ga oropalo rudeče srajce (nemir). Da ne ostane glas dra. Marcusa osamljen, pridružuje se govornik v imenu demokratične skupine prosvedovanju proti neoznačljivemu, zločinskemu postopanju policije, ki na eni strani hvali in utrjuje pokvarjeno in pokvarjajoče delovanje Camberja in njegovih sokrivcev, ki utekajo kaznujoči pravici, na drugi strani zabranjuje tribut solza in obendovanja, ki ga hoče dati meščanstvo svojemu rojaku, skromnemu in vrlému vojaku Garibaldi (dolgotrajno odobravanje.) V protest proti nesramnemu postopanju policije pošilja pozdrav časti in udanosti obžalovalnemu kapitanu Paganu. (Odobravanje, kateremu noče biti konca.)

Na to se je vzdignil vladni zastopnik. Galerija ga je pozdravila z mi-javkanjem. (Zvršetek pride.)

Deželni zbor solnograški je istotako soglasno sprejel gori navedeno vladno predlogo.

vala, da se pečam s takimi stvarmi. Mar misliš, da se bom jaz pogajal s prodajaleci in vesil lampijončke po drevesih? —

Njeno blede lice je postalo za nijanso bledeje. Vzravnila je život in se oprla z rokama ob mizo. Ozke fine obrvi so se za videk nagubančile in ustna so nervozno trepetala.

— Torej ti meniš in zahtevaš, da pripravim domačo veselico, da naročim šampanjca in godbo in morda preskrbim še bršljana in smerečja, da se petindvajsetletnica najinega zakona proslavi, kakor je navada o taeih prilikah? —

Obmolnila je. Njemu se je čudno zdelo to vprašanje, nekako tuja se mu je hkrati zdela ta ženska, ki je stala njemu nasproti, glas mu je tako nenavadno donel v uho, da se je nehoté vzdignil z životom iz svoje ležerne poze. (Zvršetek pride.)

Volilci V. kurije!

Naš kandidat za V. kurijo je
Dr. Otokar Rybář
odvetnik v Trstu.

PODLISTEK

Čez petindvajset let.

Zofka Kveder.

Pripetilo se je bilo nekoč — da se je kuharici ponesrečilo kosilo. Jezno je vstal od mize in porinil krožnik od sebe.

— Oprosti! Druga jed bo boljša — je dejala ona.

— Boljša?! Ha ha! Radoveden sem, kako more biti kosilo okusno, če ti vse dopoldne posedaš pri svojih knjigah ali kvariš klavir, — zavrnil jo je in odšel v gostilno.

Od tedaj ni imel nikdar več prilike tožiti čez jedila.

Vse je bilo ugodno zanj. Obed vedno dober in o pravem času, perilo in nogavice vedno v redu in vsaka stvar, ki jo je potreboval, vedno skrbno na navadnem prostoru.

Njegova soproga je bila res »vzor žena«, kakor se je pohvalil včasih proti prijateljem. Nikdar mu ni delala sitnosti, nikdar ga ni motila ali nadlegovala. Kadar je prišla ona nežnost čezenj, da je čutil potrebo poljubljati nje mehka ustna, trpela je njegove objeme in nikdar se ni pritoževala, če jej v slabi volji ni dajal odgovora na njena vsakdanja vprašanja:

— Kedaj naj pripravim jutri zajutrak — kedaj prideš nočoj domov? —

V včerajšnji večerni seji deželnega zbora dalmatinskega je izjavil predsednik, da je zasedanje deželnega zbora odloženo.

V deželnem zboru koroškem so sprejeli v tretjem čitanju z malimi spremembami vladno predlogo o dokladi na žganjarino. Deželni zbor se je potem odgodil.

Državnozborna volitve. Galicija. V Galiciji je glavna bitka izvojevana z volitvami za V. kurijo in kmečke občine. Ne da bi bile volitve za mesta in veleposestvo manje važne. Ali tu so razmere bolj stabilizirane in se ni že od začetka pričakovalo znatnih sprememb, dočim pa so v V. kuriji in kmečkih občinah mnogi pričakovali presenečenje, ki provzročijo veliko spremembo v poljskem »kolu«. No, presenečenje je prišlo za mnoge in morda tudi za vladno; poljsko »kolo« ni oslabiljeno, ampak ojačeno je izišlo iz volilne borbe. Moralno ojačeno, ker je odbilo vse napade, in materijalno, ker se v povečanem številu vrača v državni zbor. »Kolo« bo štel do 70 členov in bo poleg Čehov najmočnejša skupina v parlamentu. Na tem dejstvu ne morejo ničesar premeniti vsa ugičanja e sredstvih, s katerimi je bil dosežen ta uspeh. Dejstvo je tu in treba računati z njim. In se že računa z njim, seveda, vsakdo se svojega strankarskega stališča.

Vladni listi a la »Fremdenblatt« menijo, da sedaj, ko je »kolo« dobilo toli sijajno zadostženje in s tem tudi slobodno roko, se Poljaki morejo približati — nemški gemeinbürgschaft; praška »Politik« pa meni — in to gotovo z veliko večim opravičenjem —, da so poraženi oni življi v bivšem poljskem »kolu«, ki so silili na nemško stran. Fakt je v resnici ta, da so Nemci najbolj pritiskali na Körberja, naj razpusti državni zbor in ves svet je sodil, da ravno v Galiciji pričakujejo velikih sprememb proti dosednji sméri. Če pa ni prišlo do takih sprememb in je »kolo« izišlo intaktno iz borbe, treba ta uspeh zapisati kakor neuspeh onih, ki so računali na spremembe, torej — Nemcev.

Volilni oklic mladočeške stranke. Izvrševalni odbor mladočeške stranke za Češko, Moravsko in Šlezijo je že izdal volilni proglas. Težišče tega volilnega oklica je v tem: kar govori in kar zamolčuje. Napoveduje namreč boj proti nemški gemeinbürgschaft, ne govori pa ničesar o tem, da-li bodo Čehi nadaljevali z obstrukcijo.

V prvem delu podaja proglas nekoliko pogleda v minolost, začeti s jezikovnimi naredbami in nemško obstrukcijo, ki je hotela udušiti naravni razvoj slovanskih narodov ter ustanoviti hegemonijo jednega naroda. Ta polovica države naj bi postala druga nemška država. To je bil vzrok, da je začela češka obstrukcija. Onih, ki zahtevajo nemški državni jezik in nekako priklopljenje Nemčiji, ne vodi nikaka državna ideja, kajti to je nezdržljivo s suvereniteto avstrijske monarhije. Državna avtoriteta se je uklonila pred diktatom nemškega pritiska. V tem je bitstvo bojov zadnjih let. To vspodbuja Nemce, da menijo, da je prišel čas, ko se morejo usiliti trajno za gospodarje češkega naroda in potisniti jezik češki na podrejeno stopinjo.

V očigled tem notranjepolitiškim razmeram ne ostaja drugega, nego da se na taka prizadevanja da odgovor. poln moči in odločnosti. Proglas izjavlja, da bodo Mladočehi z vsemi sredstvi, z vso močjo, z vso previdnostjo, s pošteno vestjo in vročo ljubeznijo branili državno pravo naroda češkega, jednotnost in nerazdeljivost domovine in jednakost češkega jezika. Nikoli ne dopuste, da bi se v državi uvel tak red, ki bi bil v nasprotju z misijo in važnostjo naroda češkega.

Proti temu hočejo uporabiti vsako primerno sredstvo, da preprečijo, da bi slovanske manjšine prišle pod nemško nasilno nadvlado. Proti centralizmu se hočejo bojevati tako dolgo, dokler ne bo ta boj kronan s popolno zmago. Skrbeti hočejo za kulturno in gospodarsko povzdigo vseh slojev naroda. Voditi se bodo dajali le od pravice, časti in interesa češkega naroda. Sicer pa pozdravijo trenotek, ki prinese odstranjenje nesrečnih ustavnih in jezikovnih bojov in bodo v ikdar radi sodelovali v ta namen.

Zavedajoči se pa važnosti in kulturelne zdelosti češkega naroda, ne podajo nikdar svoje roke za poskuse, ki bi pomenjali ponizanje ali oškodovanje naroda.

V zaključku pozivlja proglas volilce na — zloznost.

Slavje na Cetinju. Na Črnigori slave veliko dinastiško slavje, a vsako tako slavje je tam narodno slavje. Knez Nikolaj slavi 40-letnico svojega vladanja. Črnogorski dr-

žavni svet je poklonil knezu adreso, v kateri slavi veliki napredek Črnogore na vseh poljih pod slavno vladno kneza Nikolaja. Vsaki Črnogorec mora biti ponosen na sedanje položenje Črnogore. Državni svet predlaga knezu Nikolaju, naj povodom 40-letnice zasede in svoje naslednike na prestolu vsprejme naslov »kraljeva visokost«.

Včeraj je knez vsprejel državni svet in zbor diplomatov, ki so mu prišli čestitat. Zahvalil je tudi vladarje, ki so mu doposlali čestitke. V katedrali so peli zahvalno pesem in bila je velika vojaška revija. Zajedno se je v knežji kapeli pela zahvalna pesem povodom godu ruskega carja. Zvečer je bila sijajna pojedina v knežji palači.

V političnih krogih baje ne dvomijo, da vlasti pripoznajo knezu naslov »kraljeva visokost« in da je to prvi korak do proglašenja Črnogore kraljestvom.

Najznamenitejši vojni čin generala Deweta v sedanji vojni z Angleži je po menjenju Angležev samih ta-le: Generala Deweta z njegovimi 3000 možmi je krog in krog obkolil angleški general Paget z 40.000 rojakov. Dewet je bil tako zajet, da ga je Paget pozval, naj se uda. Na to si je Dewet izprosil 4 ure v premislek, kar mu je bilo dovoljeno. Ko je ta čas minil, so pa Angleži videli, da je burški general z vsemi svojimi ljudmi — ušel! Seveda angleški častniki niso bili posebno prijetno zadeti po tem dogodku, kljub temu pa se niso mogli vzdržati odkritosrčnega občudovanja čudovito spretnega generala Deweta. — Dewet je dal o begu kollesa pri voze in vsaki kočček železa, ki bi provzročil kak šum, oviti s suknom ter se tako tiho splazil skozi vrzel, ki jo je našel v angleških vrstah in je srečno ušel z vsem oddelkom vojne.

Tržaške vesti.

Imenovanja. Poštarnimi oficijali so imenovani poštni asistenti: Vekoslav Slavina, Edmund Reichtsteiner, Edvard Donda, Rudolf Arming in Rikard D'Alessandro za Trst, Josip Tomažin in Vekoslav Wernig za Ljubljano, Hugon Müllner za Mali Lošinj, Julij Frank za Pulj in Evdor Arming za Opatijo.

Pogreb pok. Jak. Mankoča je bil veličasten. Kar ima Trst rodoljubnega, vse je bilo zastopano — vsi stanovi, vsi sloji —, da izkaže vrlemu možu-poštenjaku zadnjo čast, a njega spoštovani rodbini iskreno sožalje svoje. Ta impozantna manifestacija sožalja je sijajno potrdila, da ni bila fraza to, ko smo rekli, da z rodbino Mankočeve žaljuje vse tržaško Slovenstvo; ne, to je premalo rečeno, sožalje se je raztezalo sploh na vseh, od blizu in daleč, ki so poznali pokojnika in poznajo njegovo rodbino.

Kondukt je vodil veleč. gosp. župnik Fabris ob azistenci 6 duhovnikov. Na čelu nedoglednemu sprevodu so šli oo. kapucini s križem, za vozom pa mnogoštevilni sorodniki. Med istimi smo opazili tudi častitljivi in mili obraz gospoda višega deželnega sodišča svetnika Bogdana Trnovca. Zastopana so bila vsa tržaška narodna društva in sploh vsa naša družba, od elite pa do skromnega delavca. Udeležba je bila naravnost ogromna. Različni so jim poklici in stanovi, ali vsi so prišli z istim plemenitim namenom: da skupno proslavijo spomin pok. Jakoba Mankoča. Na krsto so bili položeni samo trije venei od najbližjih sorodnikov. Drugi spoštovatelji pokojnikov so raje sledili lepi navadi, udomačeni sedaj pri nas: darujejo, mesto za cvetje, v razne narodne namene, zlasti pa družbi sv. Cirila in Metoda.

Po dovršenih mrtvaških obredih v cerkvi sv. Antona novega so žalovalci v 25 kočijah spremili truplo pokojnikove na pokopališče.

In sedaj sniva mož, ki je imel 89 let skromnega ali častnega življenja za seboj, tam na kraju večnega miru, kamor pojdemo vsi, svoj večni sen, spomin njegov pa nam živi dalje v onih, katere je pokojni tako lepo vzgojil sebi in — narodu.

O shodu socialistov pri sv. Mariji Magdaleni spodnji minole nedelje, smo prešli od tam:

Šlo! so otvorili v laškem jeziku. Naši domačini so pa menili, da tudi socializma in internacionalizma jim ne treba razlagati baš v laškem jeziku. In prav so imeli. Če slovenskim ljudem hočeš razlagati v laškem jeziku, potem to ni več internacionalizem, ampak laški nacionalizem. Nam okoličanom pa

ni laški nacionalizem — nič lju b š i, tudi če ga nam slučajno usiljuje — mednarodni socialist. Tudi gospod Ueckar je menda vzrasel iz slovenske korenike; ni nam šlo torej v glavo, da bi se nam slovenskega rodu sin v laškem jeziku predstavljal kakor kandidat! Gospod Ueckar je morda spoznal v tem momentu in čutil v duši: Kaj bi veljalo, ko bi znal svoj — materini jezik? Kako lepo bi jim zamašil usta tem fanatičnim Magdalenčanom!!

Tudi g. Kristan je pritekel svojemu sodruhu na pomoč. Govoril je gladko, ali — po »socialistiški«. Govoré o državnem zboru, je zanikal, da bi se bili socialisti udeleževali obstrukcije nemških liberalcev. G. Kristan naj nam ne zameri, ali zdi se nam, da je prišel nekoliko v navskrižje z zgodovinsko resnico. Kar se je godilo v državnem zboru pred padom Badenija, to so vendar notorične stvari!! Gospod Kristan je štel Slovencev v greh tudi to, da podpirajo — Mladočeha. Tudi v slovenske kapitaliste je zaganjal, a nam se zdi zopet, da ni opravljal posebnega potrebnega posla, kajti zaganjal se je v vrata, ki itak niso zaprta. Slovenski narod v svojem siromaštvu, pa — kapitalizem. Kako se »rima« to? Na gospodu Kristanu je pač videti o vsaki priliki, da malee prerad kopira nemške uzorce. Kar utegne biti resnično drugo, ni pravo med nami! So pač razmere druge.

G. Kristan je menil, da le v internacionalizmu je sreča narodov. Morda se kedaj sprijaznimo s to mislijo, gotovo pa ne poprej, dokler ne bo internacionalizem naših socialistov pomenjal popolno in absolutno jednokopravnost. Vrsta mora biti le taka, ker le tako bo logično: še le potem, ko zmaga načelo popolne in absolutne enakopravnosti, more priti do veljave ideja internacionalizma!! Dokler pa bodo naši socialisti mrzili našo narodnost, dokler se bodo protivili temu, da bi naš jezik užival vso veljavo, istotako, kakor laški, dokler bodo torej laški nacionalisti, bodo silili naše ljudstvo v borbo za nacionalno idejo! Pritisk provzroča vsikdar — odpor. To je že fizikalni zakon.

Gospod Kristan se je mogel uveriti ravno na shodu pri sv. Mariji Magdaleni spodnji — zlasti po govoru vrlega g. Miklavca — kak zdrav kriterij ima naše ljudstvo v kolikor ga je narodno zavednega. Ono ne odklanja marsikatero točko socialističkega programa, ali odklanja ta program najodločnejše, v kolikor služi kakor španjska stena — za druge namene, ki so duhu socializma toliko sorodni, kolikor sta si sorodna voda in ogenj. In morda redko kje drugje je socializem taka španjska stena za druge namene v toliki meri, kakor baš pri nas v Trstu. Gospod Kristan naj le dene pod lupo Ueckarja in družbo in — na čistem bo!

To smo napisali g. Kristanu na uvaževanje, da bo umel dogodke na shodu pri sv. Mariji Magdaleni spodnji. Morda pride do spoznanja tudi on, da socializem tržaški ni socializem, da potrebuje temeljite reforme v tem zmislju, da bo res to, za kar se — izdaja!!

C. kr. slovenščina. Tukajšnji uradni list »L' Osservatore triestino« kaže svoje preziranje slovenskega jezika tudi s tem, da vedno piše neko kanibalsko kolobocijo, katere živi krst ne ume. Korektorja menda za tako — inferijorni jezik sploh ne rabijo.

Mi sicer vemo, da »Osservatore« tudi v »državnem« jeziku, v blaženi nemščini ni poseben »sattelfest« — saj je nedavno temu v oeni nekega koncerta pisal, da se glasi neka skladba »Hoch Absbu rg!«. Toliko bi gospoda cesarski uradniki pač lahko vedeli, kako se imenuje naša cesarska rodovina!

Ne smemo se torej čuditi, ako isti list ne pozna zaničevane slovenščine. Ker se pa ti atentati na lepoto in blagoglasje našega jezika ponavljajo v vsaki številki in ker trpi o tem tudi namen, ki bi ga imel spodbujati uradni list s svojimi slovenskimi objavami, naj tukaj zopet enkrat — ad perpetuam memoriam — pribijemo en primer c. kr. slovenščine.

Stvar se tiče baš našega lista ter se glasi:

»Razsodilo. V imenu Njegovega Velikanstva Cesarja!

C. kr. deželno sodišče v Trstu, kod sodišče v tiskovnih zadevah odločivši na zaprosbo c. kr. državnega pravodnistva z dne 15. dec. 1900 Sa 150—00

izreka:

J. Vsebina članka: »Volilno gibanje«, in sicer v mestih ki začenjata s besedami:

»Osser tutto« odosno: »Ako je z. Schaffenhauer« in dokončata s besedami: »roke same je z« odosno: »na volilni čin«, u »vrščenega v časniku »Edinost« z dne 13. decembra 1900 st 283, ima vse objektivne znake pregreška po § 300 k. z.

2. Potrjuje se uže uvedeno zaplenjenje imenovane tiskovine, prepoveduje se daljno razsirjanje iste in ukazuje se uničenje nabranih eksemplarov in istih ki imajo se nabrati kakor hitro postane navzoči odlok pravomočen.

Trst dné 16. decembra 1900.»

Vsaakega šolskega otroka bi za tak jezik okreali po prstih, uradni list pa sme seveda brez prigovora pošiljati v svet svoj testimonium paupertatis. Habeat sibi!

O čem ne govoré! Če kje kak Slovenec naredi kako neumnost, ali če je zagrešil kako neslano demonstracijo, katero je možno — in če tudi le prisiljeno — tolmačiti kakor pojav slovenske nelojalnosti, to vam škripljejo vsa oficijozna peresa »seh nijans« — sicer pa, če bi morali govoriti o Neslovenih, vsa peresa odrekajo službo in črnijo se jim proti suši v peresu — — — in ni besedice ni iz njega!

Kakor govorimo na drugem mestu, so v seji deželnega zbora minoli terek silovito napadali redarstveno oblast, ker je baje uporabila ves svoj aparat v ta namen, da povodom pogreba junaka Paganija, ni moglo priti do demonstracij, kakoršnje irredenta rada uporablja vsikdar, kadar pokopujejo koga, ki je kri prelival v bojih proti Avstriji.

Ko pa je vstal vladni zastopnik in je nekaj ponižno ječljal v obrambo redarstvene oblasti, so »gospodje« na galeriji — mijavkali! Posebno ukusna demonstracija ni bila to, ali tem razumljiveja in glasna: da sta slavni deželni zbor tržaški in njega integralni del, še slavneja galerija, na strani demonstrantov v proslavo boriteljev proti Avstriji!

Da, na galeriji so mijavkali vladnemu zastopniku; no, bil je jeden več onih dogodkov, o katerih oficijozni ne govoré, kakor niso govorili o dejstvu, da se slavna zbornica »fedelissima« v otvoritveni seji ni pridružila evviva-kliem svojega predsednika avstrijskemu vladarju.....

Prešernov koncert, ki se bo vršil v nedeljo, dne 23. t. m. v dvorani »Slovanske čitalnice« ob 8. uri zvečer, obeča krasnega umetniškega užitka in rodoljubnega navdušenja. Vse točke programa so skrbno izbrane in pričajo o izredni požrtvovalnosti in finem okusu prirejevalateljev. Z ozirom na odlične sodelujoče moči smemo biti prepričani, da bodo krasne točke programa tudi izborno, dovršeno izvedene ter da bo vsa prireditve vredna spomina onega moža, čegar stoletnico hočemo proslaviti. Da, tudi v Trstu se bo vredno glasila slava velikemu geniju Prešernovemu, kakor je tu vedno našel mogočen odmev vsak važen dogodek, tičoč se celokupnega slovenskega naroda. Zopet hočemo pokazati tržaški Slovenci, da slovenski rod ob Adriji še ni izumrl, da je temveč čil in krepak, da tudi v kulturnem oziru — kljub gorostasnim razmeram, v katere ga potiskajo različni nasprotni mu elementi, ni nič zaostal za rojaki v osrednji domovini, da ima kljub kruti politični borbi, ki jo vojuje dan za dnem, uro za uro, brez prestanka, vendar odprto srce in oko tudi za skupne narodne cilje, za vseslovensko prosveto. Tako se hočemo tudi vdeležiti na proslavi pesnika Prešerna, a ne le idealno, marveč tudi dejanski stem, da pripomremo po svojih močeh tudi za pesnikov spomenik, ki ima dičiti lepo ponosno slovensko stolico, belo Ljubljano. V to svrhu je namenjen čisti dobiček bodočega Prešernovega koncerta v slovanski čitalnici. Da bo donesek čim večji in slavlje čim veličastnejše prihiteno na koncert v tolikem številu, da se bo dvorana tresla od naših slavklicev in bomo lahko s ponosom rekli: Vsi smo prišli, da izkažemo čast in hvaležnost spominu najslavnejšega izmed Slovencev!

Od nekod nam pišejo: Nekoliko pozno je že sicer, bil bi že popred pisal, ali nadejal sem se, da stori to kdo drugi.

Nekatera društva v okolici se pritožujejo, da imajo na svojih veseliceh premalo obiskovalcev. Na veselici, prirejeni po pevskem društvu »Lipa« dne 25. novembra v Bazovici, tega ni bilo opaziti. Sobana polna, oziroma natlačena, sedeži zasedeni mnogo pred začetkom izvajanja sporeda, tako, da jih je zmanjkalo, obiskovalcev obilo iz Trsta, Sežane, Opčin, Trebiš in mnogo mladine iz

Gročane in Vrhpolja. Pohvaliti nam je tudi pevsko društvo »Slovenec« iz Boršta, ki je došlo polnoštevilno in nastopilo z eno pesmijo. Žal, da se jih je moralo mnogo odstraniti, ker niso dobili več mesta v dvorani. S posebno zadovoljnostjo moram konstatirati, da je bilo videti na tej veselici več preč. gospodov duhovnikov. Petje izvrstno, posebno nas je presenetil nastop »Lipe« z velikim, krasnim zborom: »Kdo je mar?« V resnici smo se čudili, da si upa to društvo kaj takega izvajati; tako sodbo smo slišali iz ust navzočih veščakov, kateri so le hvalili. »Venček narodnih pesni« nam je tudi ugajal, le škoda, da je gosp. pevovodja malo previsoko intoniral, kar smo opazili posebno med ženskimi glasovi. Igra »Panslavist« je bila prav primerna za naše predmetne razmere. Izvajali so jo domači diletanzi dobro, le Zalki bi privoščili nekoliko več mimike, drugače smo pa bili prav zadovoljni.

O nastopu »Polža« smo opazili, da ni bil prav opolzel. Priporočamo mu, da v bodoče vzame nekoliko več solate, ali ne na njivi, ampak v knjigi. Vojaske orkester je sviral na popolno zadovoljnost in same slovanske komade. Po dovršenem razporedu je začel ples, pri katerem je vladal najlepši red; mi pa smo se posedli okoli miz, kjer smo se v prijateljski družbi še nekoliko povesečili in se sploh zabavali izvrstno.

Hvaležno priznavajoči uspehe vrliga pevskega društva »Lipa« in njega voditelja, pričakujemo, da nam priredi še več enakih zabavnih večerov in da se v kratkem snidemo v starem zavičaju.

Gročanski samotar.

Volitve v zavarovalnico proti ne-zgodam. V skupini gospodarjev so v 1. in 2. kategoriji zmagali Italijani, v 6. pa smo zmagali mi. Voljena sta Feliks Staré v Radomljah in Vinko Majdič v Kranju, prvi odbornikom, drugi namestnikom. Iz skupine delavcev so socialisti zmagali v 2. kategoriji, a bi bili tudi v 1. in 6., da niso storili od nas še označene pogreške. Ako pomislimo, da so se volitve vršile med najhujo državno-zborsko volilno borbo, z bok česar ni bilo potrebnega zanimanja za te važne volitve, nam kaže ta uspeh, da se za pribodnje moremo nadejati lepih uspehov, ako bo potrebnega zanimanja in zločnosti med vsemi onimi, ki imajo dobre namene.

Ne moremo si pa kaj, da ne bi konstatirali, da se je politično društvo »Edinost« trudilo za te volitve in da je storilo, kolikor je le moglo v takih razburkanih časih.

Pri nas je vse mogoče! Pišejo nam: Pred dobrim tednom duij je neki laški podanik zabol z nožem lastnika tukajšnjega hotela »Nazionale«, ker je ta poslednji bil tako nespameten, da je Lahu, njega ženi in njenemu otroku dajal hrano in stanovanje — na puf! Ko je torej lastnik hotela vprašal za plačilo — v kar je imel menda pravico —, ga je ta italijanski »ljubi gost« nevarno ranil z nožem!

To samo na sebi bi ne bilo nič posebnega z ozirom na provenienco »gost«, ali posebnost je bila v tem, da je vse tukajšnje irredentarsko časopisje (»Indipendente«, »Il Piccolo«, »Il Secolo«, »Il Gazzettino«) dajalo prav — napadalec!!

Lastnik omenjenega hotela je namreč Slovan in kakor tak (po irredentarskih pravnih nazorih!) ne sme zahtevati plačila od kakega lahona, kamo-li da bi se drznil še tožiti ga!!

Glasi loškega parlamenta celó nabira pri neumnem meščanstvu za »nesrečnega« napadovalca! Ta slučaj je kričeč in kaže, kako daleč smo že prišli pri nas — kako je v naših nasprotnikih narodni fanatizem udušil zadnjo iskro pravnega čuta in zmisla, potrebnega za razločevanje, kaj je prav in kaj je krivo! Nasprotniki naši so že tako zbesneli, da bi mogli danes kak kalabrež bodisi tudi zaklati kakega Slovana in svest si je lahko, da lahonsko časopisje ne poreče ni žal-besede o njegovem činu, ampak napadalo in žalilo bo — napadenega!

Istotako, povsem tako se je godilo okolo leta 1848—66 v laških deželah Lombardija in Beneška!

Včeraj pa je bil pogreb onega »kapitana«, ki se je v dobi 1848—66 boril proti našim avstrijskim vojakom, in ki je potem, ko je v »rešeni« domovini postal — lačen, prišel sem iskat košček kruha! Ta »slavni junak« je bil tu kakor sluga pri še bolj »slavni« »Democratiji« in je prišel na zadnje v službo tja, kamor pride lahko vsaki laški junak — v mestno plinarno.

Siromak je bil vsakako, a sedaj, po smrti ga proslavljajo, sedaj ga slave celó v dežel-nem zboru! Ali ne mislite, da je to čut pijetelje! Ne, smrt njegova jim je prišla prav za — irredentarsko demonstracijo!!

Porotno sodišče. Predvčeraj se je vršila tajna razprava proti bivšemu vratarju tuk. hotela »de la Ville«, 24-letnemu Marijanu Janniju iz Scrofana pri Rimu, katerega so, kakor smo svojedobno poročali, zaprli, ker je nanj letel sum, da je anarhist. Bil je obtožen hudodelstva močenja javnega miru (§ 65 c kaz. zak.) s tem, da je spisal in razširjal neko anarhistično brošuro, ki so jo našli v ulici Acque. Porotniki so zanikali predloženi jim vprašanji o krivdi ter je sodišče Jannija na temelju tega verdikta oprostilo obtožbe. Jannija so stavili policiji na razpolago, ki ga izroči italijanskim oblastim.

Včeraj se je vršila končna razprava proti 31-letnemu Franu vitezu Raydu iz Gradca, ki je bil obtožen, da je več oseb ogoljufal za skupni znesek 2408.35 kron. Porotniki so potrdili eno vprašanje o krivdi z 12 glasovi, drugo z 11; dve vprašanji so zanikali z 10, oziroma 11 glasovi. Obtoženec je bil obsojen v 2 leti težke ječe, poostrene s postom vsakega četrtega ter v izgubo plemstva.

Na delu je ponesrečil sinoči 32-letni težak Josip Pertot s Proseka. Padel je v skladišče nekega grškega parnika, usidranega v svobodni luki ter se težko poškodoval. Na rešilni postaji so mu podelili prvo pomoč, potem so ga spravili v bolnišnico.

Aretiranje. Polie. ofeijal Titz je včeraj v osebi 25-letnega Ivana Zajca iz Celovca, bivajočega v zagati Pancogole št. 1, zasledil in aretiral provzočitelja več tatvin v tuk. luščilnici riža. Po hišni preiskavi, ki je potrdila sum, so Zajca izročili sodišču.

Uzmoviča, 19-letnega Antona Krebelja iz Postojne so včeraj aretirali tukaj. V nekem rokavu je imel skritih 17 K. Krebelj je oseba, izgnana iz Trsta.

Zgubljena koza. V ulici Fabbio Severo našla se je včeraj velika koza, sivkaste barve. Kdor jo pogreša, naj se oglasi na polic. komisarijatu v ulici Seussa.

Dražbe premičnin. V petek, dne 21. decembra ob 10. uri predpoludne se bodo valed naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica S. Lazzaro 15 (uhod Via Tori), oprema v zalogi, pisarniški predmeti in razglednice; ulica Molino a vento 1, pohištvo; na Greti 292 in ulica Commerciale 337, pohištvo; ulica Ponziana 514 in 4, pohištvo; ulica Caserma 11, pohištvo.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 4.4, ob 2. uri popoldne 10.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 772.4. — Danes plima ob 7.17 predp. in ob 9.06 pop.; oseka ob 1.36 predpoludne in ob 2.28 popoldne.

V počeščenje spomina pok. Jakoba Menkoča so darovali ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda: g. dr. Sterger 20 K, g. dični Kristina in Karla Modic 20 K, g. Fran Križaj 20 K, tvrdka Križaj & Medica 20 K, rodbina Macak 10 K, odbor ženske podružnice 20 K, g. a Šabee 50 K, družina Foerster iz Ljubljane 20 K, gosp. Ladislav Kratochvil z Dunaja 20 K, Trnovčevi 30 kron.

Za možko podružnico so darovali gg.: Fran Žitko 5 K, Anton Vrabec 4 K, dr. Matej Pretner 10 K, Anton Kalister 10 K in za zavod sv. Nikolaja dr. Matej Pretner 10 K.

Popravek. Po pomoti uredništva je v včerajšnjem izdanju bilo objavljeno, da je gospod dr. Miha Truden daroval 25 kron družbi sv. Cirila in Metoda v počeščenje spomina pok. gosp. Jakoba Menkoča. To svoto sta darovala gospod odvetnik dr. Miha Truden in Linč dr. Trudnova.

Nadalje povdarjamo, da darove večim narodnim društvom, prijavljene pred par dnevi, ni doposlal g. Anton Pogorelec z Grete, ampak Ivan Pogorelec.

Zasebni otroški vrtec g.čne Dragice Gregoričeve v Škedenji priredi dne 26. t. m. ob 4. uri popoldne svojo božičnico v dvorani g. Marije Sancin p. d. Čemot. Na vsporedu so deklamacije, dramatični prizori ter živa slika. Iz blagohotnosti sodeluje med posamičnimi točkami škedenjski tamburaški zbor. Ustopnina 40 stot. za osebo.

Ker bode ta vrtec valed ustanovitve laškega otr. vrtca najbrže trpel občutno škodo, nadeja se podpisano vodstvo, da se toliko tržaški kolikor okoličanski rodoljubi obilno od-

zovejo povabilu ter tako pripomorejo do nadaljnjega razvoja tega res prekoristnega zavoda.

VOdstvo

zasebnega otr. vrtca v Škedenji.

Silvestrov večer. Kakor že javljeno, priredita »Delavsko podporno društvo« in »Tržaški Sokol« dne 31. t. m., to je na Silvestrovo, domačo zabavo z blagohotnim sodelovanjem »Slovanskega pevskega društva« in sicer »Pri ogerskem kralju« v ulici Commerciale (za kavarno Fabris).

Na to zabavo brez vstopnine so vabljeni vsi člani obeh društev, kakor tudi vsi ostali rodoljubi.

Pridite torej, da se poslovimo od starega stoletja in da stopimo skupaj v novo — slovansko stoletje!

Pevsko društvo »Danica« na Kontovelu bo imelo v nedeljo dne 23. t. m. ob 3. pop. svoj navadni občni zbor v krčmi »Gospodarskega društva«.

Veliki ljudski ples v Škedenju, naznanjen za 26. dan tega meseca, ki ga prirediti pevski društvi »Slava« in »Vesela« in na katerem se bodo prvičkrat pevale nove, navlašč zložene priproste narodne pesmi, se je odložilo na dan 30. t. m. Kaj več pozneje.

Odbor »Kmetijske družbe za Trst in okolice« bo obdrževal v nedeljo, dne 23. decembra 1900, ob 9. uri predpoludne v »Slovanski Čitalnici« zborovanje, v katerem se prečitajo pravila »Zveze zavarovalnic goveje živine«. Ker je to zborovanje važno, vabimo vse p. n. zavarovalnice goveje živine v naši tržaški okolici in sploh živinorejce, četudi ne pripadajo še k nobeni zavarovalnici, da se tega zborovanja gotovo udeleže, ali pa vsaj odpošljejo zastopnika.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Župan Miroslav Ples** je prevzel z včerajšnjim dnem zopet vodstvo županstvenih poslov v Devinu in to vled odloka c. kr. okrajnega glavarstva gradiškega z dne 8. grudnia 1900 št. 16.318, katere posle je vršil začasno podžupan g. Josip Legiša.

Čestitamo vrlemu rodoljubu, da je po tolikih zaprekah in neprijetnostih zopet postavljen na častno mesto, katero je zasedal preko 11 let na korist občine devinske in katero mesto v polni meri zaslujuje.

× **Izbrati si hočejo novo geslo!** S Kopersčine nam pišejo: Neki koperski iredentovec je rekel nekemu našemu človeku:

Z geslom: »Evviva l'Istria italiana«, si ne bomo več dolgo pomagali. Treba torej, da si izberemo kako drugo geslo.

Tudi jaz mislim tako, a mislim tudi, da jim tudi sprememba gesla ne bo več dolgo pomagala. Oni že zdaj ne kriče več: »Evviva Istria italiana« tam, kjer jim ne kaže. Ali če v bodoče tudi na vsej črti spremene besedo — jim to ne bo nič pomagalo. Vlačuga ostane vlačuga — četudi je spremenila obleko!

× **Uvedenje brzojavne službe** na c. k. poštne uradu Medea. Na c. kr. poštne uradu Medea, v političnem okraju Gradiška, uvedla se se je dne 17. decembra t. l. brzojavna služba (omejena dnevna služba).

Vesti iz Kranjske.

* **Osebnosti.** Konepist na deželni vladi kranjski Hugon Hofbauer pl. Hohenwall je imenovan okrajnim komisarjem. Davčni praktikant Alojzij Mazgon v Škofji Loki je premeščen na Vrhniko, davčni praktikant F. Boltar na Vrhniko pa k okr. glavarstvu v Ljubljani. Evidenčni elev Matej Čepnerič je premeščen v Mokronoga v Logatec, evidenčni elev Alfonz vitez Gspan v Postojni pa v Mokronog.

Brzojavna poročila.

Iz deželnih zborov.

PRAGA 20. (K. B.) Deželni zbor. Namestnik je vled odklonitve predloge, tihoče se deželne doklade na državno žganjarino, v dalmatinskem deželnem zboru izjavil, da je odpadel pogoj za izvedenje analognih zakonov v ostalih deželnih zbiorih. Vlada da bo o svojih nadaljnjih namerah glede saniranja deželnih financ poročala.

Nemiri v Južni Ameriki.

WASHINGTON 19. (K. B.) Brzojavka

amerikanskega odpravitelja poslov v Bogati poroča, da se je med kolumbijskimi vladnimi četami in ustaši pri Girardo-Pointi na Magdalenski reki vršila velika bitka, ki je trajala dva dni ter končala z odločilno zmago vladnih čet. 600 ustašev je bilo baje ubitih in mnogo sto ranjenih. Tudi z drugih strani se poroča o zmagah vladnih čet. Vlada smatra radi tega svoje stališče za zelo utrjeno.

Amerikanci in filipinska ustaja.

CARIGRAD 19. (K. B.) Amerikanska oklopnica »Kentucky« je zapustila Smyrno ter odplula proti Filipinom.

Ustaja na Kitajskem.

BEROLIN 39. (K. B.) Wolff javlja iz Pekinga z dne 17. t. m.: Od 18. t. m. bodo vsak dan med Tientsinom in Pekingom vozili na vsako stran po en zasebni vlak.

LONDON 19. (K. B.) Glasom vesti v »Daily News« včeraj iz Shangaia je taotai Šeng javil konzulom, da sta on in novi guverner v Čekiangu Yunčy dobila od cesarja ukaz, da kakor hitro mogoče uredita s konzuli stvar glede umora misijonarjev.

PARIZ 19. (K. B.) »Agence Havas« javlja iz Pekinga: Princ Čing in Lihung-čang sta zagotovila francoskega poslanika, da premikanje čet na indokitajski meji nima drugega namena, kakor da odpravi tamkaj ropanje. Kitajska da ne misli na to, da bi tik pred pogajanjem zaradi miru otežila položaj.

LONDON (K. B.) »Daily Mail« javlja dne 17. t. m. iz Pekinga: Kakor pravijo, so vse velevlasti načeloma sprejele angleški predlog o spremembi uvoda k noti, ki jo izročijo Kitajski. Tudi Rusija in Japonska da sta pritrdila, dočim Zjedinjene države še niso določile svojega stališča. Pričakovati pa je, da tudi Amerikanci odobrijo angleški predlog, ki gre za tem, da se namesto besede »irrevocabile« uvrsti odstavek, da zvezne čete ne zapuste Pekinga in pokrajine Čili, dokler kitajska vlada ne izpolni zahtev velevlasti. Nemški poslanik se je baje toplo zavzemal za angleški predlog. Tako spremenjeno noto podpišejo menda takoj ter jo v 3—4 dneh pošljejo kitajskim pooblaščenecem.

NEW-YORK 19. (K. B.) Reuter javlja iz Pekinga z dne 19. t. m.: Na shodu poslanikov, ki se je vršil zvečer, so se zjediniili glede vseh točk, vstevši angleške prenapredbe. Vendar pa poslaniiki odklanjajo, da bi se izjavili glede vsebine pogodbe, ker so menenja, da jo objavijo njihove vlade.

Politično društvo »Edinost«

priredi

v soboto dne 22. decembra 1900

volilna shoda

v prostorih gospodarskega društva

na Frdeniči nad sv. Ivanom

in sicer ob 8. uri zvečer

in v prostorih gostilne Josipa Kuzma

v ulici Economo št. 4.

ob 8. uri in pol zvečer.

V nedeljo, dne 23. decembra 1900

pa v Škedenju

v dvorani gosp. Sancin-Čemot ob 4. uri popoldne.

in

na Kontovelju

v prostorih konsumnega društva

ob 4. uri popoldne

s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsednika.
2. Pogovor o volitvah.
3. Eventualnosti.

Na obilno udeležbo uljudno vabi

ODBOR.

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi sv. Petra (Piazza Rossaria pod ljudsko halo)
priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obu-
vala za gospode, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu.
Odpošiljatev je poštne prosta.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno
ter izvršuje iste s največjo natančnostjo in
točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
čevljar mojster

Dunajska filjalka
Hranilne vloge na knjižice s 4%.
 Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vred-
 nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
 razvinkuliranje obligacij.

!! Važno za vsakega !!
 Razprodaja za neverjetno nizke cene: 12
 krasnih komadov za samo

2 gld. 95 kr.

1 krasna žepna ura iz ni-
 klja Sidro-Remontoir, s pokri-
 valom in tri-letnim jamstvom
 ima sekundarico in popolno
 izdelan stroj. (Ni primerjati
 onim, katere pošiljajo mnogi
 bazarji za pozlačene.)
 1 verižica za uro, sestava
 oklepa (na zahtevo iz niklja
 ali posrebrnjena).
 1 krasna igla za zavrtnike
 za gospode iz amer. double-
 zlata s kameni, podobni bri-
 jantom.

1 par lepih zapestnih gumbov iz pravega srebra
 priznane od c. kr. državnega urada.

1 par krasnih gumbov za rokave iz amerikan-
 skega double zlata.

1 zbirka gumbov za srajce in ovrtnike iz amer.
 double-zlata (5 komadov).

1 elegantno, novoiznajdeno toaletno pomanjše-
 valno zrcalo. (Novost!)

Dokler zaloga obstoji, razpošiljam teh 12 ko-
 madov proti povzetju ali proti pošiljati denarja pri
 naročilu za samih **gld. 2-95.** (Sama žepna ura iz
 niklja Anker-Remontoir stala je prej 5 gld.) Kar ne
 ugađa, sprejema v teku 8 dni radovoljno nazaj
 Jednaki oglasi so le posnemanja.

E. Holzer

zalagatelj zveze c. kr. avstrijskih državnih uradnikov
 in zaloga ur in zlatenine na debelo.

Krakovo — Stradom 18. — Krakovo.

Ilustrovani ceniki gratis in franko.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu
 v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez
 kapitala in rizika z razpečevanjem zako-
 nito dovoljenih državnih papirjev in srečk.
 Ponudbe pod naslovom **Ludwig Oester-
 reicher v Budimpešti, VIII Deutschgasse, 8.**

JABOLKA

najfinejše vrste, **5 kg** franko
 po poštnem povzetju **gl. 1.20,**
 naprej **gl. 1.10** pošlje

J. Razboršek

Šmartno pri Litiji (Kranjsko)

Najboljši in najpopolnejši
glasovirji (pianini)

se vkupijo najceneje proti takojšnemu plačilu
 ali na mesečne obroke od 16 kron višje (tudi
 na deželo) neposredno pri tovarnarju

HENRIK BREMITZ-u

c. kr. dvornem založniku glasovirjev (pianinov)
 v **TRSTU, Borzni trg št. 9.**

Svetovna razstava v Parizu 1900 »Srebrna kolajna«, ki je naj-
 višje odlikovanje Avstro-Ogrske za pianoforte.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
 za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/4 %	30-dnevni odkaz 2 1/4 %
30- " " 3 1/4 %	3-mesečni " 2 1/4 %
	6- " " 2 1/4 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih ban-
 kovcih avstrijske veljave, stopnjo nove obrestne takse
 v krepst z dnem 24. junija, 28. junija in odnoso
 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2 1/4 % na vsako svoto. V napoleonih
 brez obrest.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave
 Reko kako v Zagreb, Arad, Bieltz, Gablonz, Gradec
 Sibinj, Inomostu, Osovec, Ljubljano, Linc, Olomeu,
 Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1 % provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente
 v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih —
 provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke
 italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem
 kursu.

sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati ali
 Seberni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi

„Ljubljanska kreditna banka“

v Ljubljani

Spitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, za-
 stavnih pisem, srečk, novcev, valut itd.
 po najkulantnejših pogojih.

Posojila na vrednostne papirje proti

nizkim obrestim.

savarovanje proti kurzni izgubi.

Promesa k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog
 na vložne knjižice, na tekoči račun in
 na girokonto s 4 1/2 % obrestovanjem od
 dne vloge do dne vzdiga.
Eskompt menijo najkulantneje.
Borzna naročila.

Živnostenská banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20.000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7.000.000 K.

Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plznu, Budejovicah, Pardubicah,
 Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

ZAHVALA.

Velika udeležba sl. občinstva vseh slojev na pogrebu nepozabnega našega
 očeta oziroma deda, tasta, gospoda

Jakoba Mankoča

nas je pretresla in ni nam mogoče da bi vsakemu pojedincu izrekli osebno iskreno
 svojo zahvalo. To pojavljanje poštovanja in ljubeznivosti bilo nam je v največjo tolažbo
 o prebitki, nenadomestni izgubi prebalega pokojnika. Zahvalujemo se torej polnim
 srcem vsem onim prijateljem, znancem in sorodnikom, ki so tako dobrovoljno spremili
 nepozabnega rajnika do večnega počitka.

Trst, dne 20. decembra 1900.

Mankočevi.

Slovenci !

Slovenke !

Voščilo
(Biks)

v korist družbi sv. Cirila in Metoda v
 Ljubljani je najboljši na celem svetu.
 Ta biks da brez truda in hitro najlepši
 blišč ter vzdrži usnje mehko. ☺ ☺ ☺

Zahtevajte to voščilo v vseh prodajalnicah !

Glavno zalogo ima

Ivan Drufovka, zaloga usnja in tovarna nadplavov v Gorici.

Na drobno ga prodajajo v Trstu sledeči gg. trgovci. M. Milonig, ulica Ghega 4;
 Zgur & Popatnik ul. Poste nove 5; Hanibal Škerl ul. Pilone 4; Al. Plesničar ul. Giulia
 25; Jak. Bambič ul. Giulia 7; Josip Kranjc ul. Media 13; Andrej Urdich ul. Stadion 5;
 Ant. Godnig ul. Nuova; Jos. Kocijančič ul. Barriera 19; I. Prelog ul. Bosco 2, I. Kramer
 Rojan pri cerkvi 1; Iv. Tomažič ul. Mollu a vento 3.

Svojo zahvalo

izrekava prav toplo vsem nam naklonjenim po-
 znanim in nepoznanim p. n. odjemalcem, zlasti pa
 velespoštovanemu žensstvu, katero s tako odločno-
 stjo po vseh prodajalnicah naše testenine zahteva.

Z vsem spoštovanjem

Žnidaršič & Valenčič

II. Bistrice v oktobru 1900.

Ulica Poste vecchie 16
 vogal ulice Caserma
 pod novo municipalno palačo.

G. GULA

Na zahtevo ceniki.
 Telefon štev. 1082.

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svojo dobro sortirano

trgovino

z dezertnimi vini, šampanjcem, Bordeaux, Burgunder, renskimi
 vini, Mosella, italijanskimi, avstro-ogorskimi in paštnimi vini.

Rum, Jamajka, Demerara, Konjak, sladke pijače in razna
 žganja, vse to iz krajev, kjer se prideluje ter od prvih tu- in
 inozemskih tvrdk,

Toči na drobno (od 1/4 litra naprej) rum, Demerard in Ha-
 vano, Marsalo, ciper, moškat, likerje in razna žganja itd.

po najnižjih cenah.

Na izbero: kitajski in ruski čaj prve vrste.

Pekarna

„Pri domači pecki z Grete“

se nahaja v

Trst. — ulici Riborgo št. 15 — Trst.

Priporoča svojim rojakom v mestu in
 sosedno svojim starim odjemnikom trikrat na
 dan svež kruh in razno drugo fino peeco.

Zaloga

olja in kolonijalnega blaga.

Podpisani ima čast javiti slavnemu
 občinstvu, da ima v

ulici Ghega št. 11. v Trstu

veliko zalogo od navadnega do
 najfinejšega olja, kisa, mila, kave,
 sladkorja, riža itd.

Bogat izbor mila za perilo. Pro-
 daja na drobno in na debelo ter prev-
 zema poštno pošiljatve od 5 kg. naprej
 proti povzetju.

Za mnogobrojne naročbe se toplo
 priporoča udani

Alojz Trevisan.

V najem se odda

lepa meblirana soba s posebnim uho-
 dom pri neki slovenski družini. — Kje
 — pove iz prijaznosti uredn. »Edinosti«

FILIJALKA

BANKE UNION

V TRSTU

e peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli,

kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter j
 brestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 1/4 % proti 5 dnevni odpovedi

" 2 1/4 % " 12 " "

" 3 1/4 % " 4 mesečni "

" 3 1/4 % " 8 " "

" 3 1/4 % " 1 letni "

Napoleone:

po 2 1/4 % proti 20 dnevni odpovedi

" 2 1/4 % " 40 " "

" 2 1/4 % " 3 mesečni "

" 3 % " 6 " "

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od 2g
 oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2 1/4 % do vsakega zneska;
 izplačuje se do 20.000 gld. a cheque; za večje zneske
 treba avizo pred opoldanskim borzo. Potrdila se dajajo
 v posebni uložni knjižici.

c) Zaračuna se za vsako uplačilo obresti od dne
 uplačila in naj se je to zgodilo katero si bodi uradnih ur.

Sprejema za svoje conto-currentiste, inkase in
 račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj,
 Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja
 nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne
 papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri
 vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne pa-
 pirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti
 primerni proviziji.